

TYGODNIK WILEŃSZCZYZNY

www.tygodnik.lt

DZIŚ

w numerze m. in.

- Montaż ołtarza w kościele św. Józefa w Wilnie **str. 3**
- Szczera rozmowa z młodzieżą **str. 4**

Rota

- Odzyskanie ojcowizny w Wilnie – do mety jeszcze daleko **str. 1**
- 160. rocznica Powstania Styczniowego **str. 1**

- „Przystanek Historia Litwa” zagości w Wilnie i Solecznikach **str. 7**

**PRENUMERATA
2023**
Do 19 stycznia
trwa prenumerata
na luty
2023 roku.

Za 1,75 euro – miesięcznie
za 21,05 euro – rocznie
(indeks 0233);
dla emerytów i osób
niepełnosprawnych –
1,68 euro – miesięcznie
za 20,20 euro – rocznie.
(indeks 0322)

W KAŻDYM NUMERZE:

ROTA

DODATEK
HISTORYCZNO-PATRIOTYCZNY
DLA POLAKÓW NA LITWIE

Ostatnie pożegnanie księdza prałata Jana Kasiukiewicza

Jego słowo było prawdziwie słowem serca...

Śp. ksiądz prałat Jan Kasiukiewicz był kapłanem szanowanym przez wiernych całej Wileńszczyzny, pożegnać Zmarłego przyszły tłumy wiernych, przedstawiciele parafii, w których posługiwał

Liczne zgromadzeni wierni i duchowni żegnali zmarłego w środę, 11 stycznia, szanowanego na Wileńszczyźnie księdza prałata Jana Kasiukiewicza. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w sobotę w Kalwarii Wileńskiej.

To w tej parafii śp. ks. prałat Jan Kasiukiewicz posługiwał ostatnie cztery lata swego życia.

– Zgromadziliśmy się, aby wspólnie odprowadzić prałata na wieczny odpoczynek, w ramiona miłosiernego Boga. Realizu-

jąc swoje powołanie jako dobry duszpasterz wiele zrobił dla ludzi. Potrafił dotknąć serca wielu wiernych. Wiele też dobrego zrobił dla młodych księży, dla których był jak ojciec. Prośmy Wszechmogącego, aby przygarnął go w swoim

miłosierdziu – powiedział metropolita wileński arcybiskup Gintaras Grušas podczas Mszy pogrzebowej. Był także kardynał Audrys Juozas Bačkis, biskup pomocniczy Arūnas Poniškaitis oraz liczni

(Dokończenie na str. 5)

Polacy w czołówce pielgrzymów odwiedzających dom św. Faustyny w Wilnie

Unikatowy obiekt

Dom św. Faustyny w Wilnie zanotował w zeszłym roku dwukrotny wzrost odwiedzin w porównaniu z rokiem 2021. Większość odwiedzających stanowili turyści z Polski. Dla porównania, w pandemicznym 2021 roku obiekt ten odwiedziło 5297 osób.

FOT. ARCHIWUM

(Dokończenie na str. 3)

Kolejny obiekt w rejonie wileńskim przykuł uwagę architektów

W poszukiwaniu wizji przyszłości

Samorząd Rejonu Wileńskiego bierze udział w konkursie architektonicznym „Inteligentne miasto 9” (lit. „Išmanusis miestas 9”) i zgłosił trzy obiekty, dwa z nich już doczekały się uwagi architektów.

(Dokończenie na str. 5)

FOT. JERZY KARPOWICZ

FOT. ARCHIWUM

Na obchody 700-lecia Wilna stołeczny samorząd przeznaczy 1,8 mln euro

W tym roku samorząd miasta Wilna planuje przeznaczyć 1,8 mln euro na program obchodów 700-lecia stolicy.

Program 700-lecia Wilna rozpoczął się w 2021 roku i już wtedy odbyło się wiele wydarzeń, jednak najważniejsze czekają nas w 2023 r. W organizację przedsięwzięcia zaangażowanych jest ponad 100 partnerów.

Jubileuszowy program jest finansowany nie tylko przez miejski samorząd, ale także przez Kancelarię Rządu, która na program przeznaczy podobną kwotę, jak wileński samorząd.

W poprzednim tygodniu mer Wilna Remigijus Šimašius przedstawił program zbliżają-

cych się urodzin stolicy. Według niego świąteczne wydarzenia rozpoczną się 24-26 stycznia, a koniec spodziewany jest dokład-

nie pół roku później – 25 lipca.

Na podst. ELTA
Fot. Saulius Žiūra / vilnius.lt

Młodzi mężczyźni już mogą sprawdzić, czy zostali wpisani na listy poborowych

12 stycznia została ogłoszona lista tegorocznych poborowych. Młodzi mężczyźni w wieku 18-23 lat już teraz mogą sprawdzić, czy zostali wpisani na listy osób, które mają być w tym roku powołane do wojska – informuje Wojsko Litewskie.

Do służby w różnych jednostkach armii litewskiej planuje się w tym roku powołać ok. 3,8 tys. poborowych. Pierwsi tegoroczni poborowi służbę rozpoczną w końcu lutego, a ostatni – na początku grudnia.

Na tegorocznej liście poborowych nie znajdują się osoby studiujące na uczelniach wyższych – ich służba zostanie odroczone do zakończenia. Jednakże ci, którzy chcą odbyć służbę wojskową, mają prawo zawiesić naukę na czas stałej obowiązkowej zasadniczej służby wojskowej lub studiować i w ciągu trzech lat odbyć szkolenie młodszych oficerów lub służyć w Ochotniczych Siłach Obrony Narodowej.

Osoby (w wieku od 18 do 38 lat), które nie zostaną wezwane do odbycia służby wojskowej, na-

dal mogą zgłaszać się na ochotnika. Będą mogli wybrać miejsce i datę rozpoczęcia odbywania służby wojskowej, otrzymać o 30 proc. wyższe świadczenie.

Od 1 stycznia 2023 roku wraz ze wzrostem wysokości świadczeń żołnierze, którzy dobrowolnie wybrali służbę i dobrze ją wykonali, mają możliwość otrzymania świadczenia w wysokości ponad 3900 euro.

Lista poborowych znajduje się na stronie <https://sauktiniai.karys.lt>.

Zimowy nabór do szkół zawodowych

1 lutego rozpocznie się zimowy nabór do szkół zawodowych. Wnioski można składać za pośrednictwem systemu ogólnej rekrutacji LAMAB-PO (lit. Bendrojo priėmimo informacinė sistema) do 12 lutego. Wnioski mogą składać osoby, które już uzyskały wykształcenie lub kwalifikacje

zawodowe, oraz osoby, które jeszcze ich nie posiadają – informuje Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu.

Zaproszenia do zawodówek zostaną ogłoszone 14 lutego, umowy będą podpisywane 15-17 lutego.

Nabór do szkół zawodowych odbywa się dwa razy w ciągu roku

– latem i zimą. A gdy pozostają wolne miejsca, to można dostać się do zawodówki również na początku roku szkolnego.

Podczas rekrutacji w 2022 roku umowy z zawodówkami podpisało 20,5 tys. uczniów, spośród nich nieco ponad tysiąc podczas naboru zimowego.

Na podst. smm.lrv.lt

9-miesięczna służba wojskowa nie zostanie zlikwidowana

Minister ochrony kraju Arvydas Anušauskas, reagując na krytykę zaprezentowanej reformy służby poborowej, powiedział, że 9-miesięczna zasadnicza służba wojskowa nie zostanie zniesiona.

Według niego, dłuższa służba wojskowa pozostanie, ale stanie się dobrowolna. Poborowi, którzy zdecydują się służyć dłużej, zostaną przeszkoleni jako zawodowi żołnierze, zdolni do udziału w manewrach wojskowych i posługiwania się skomplikowanymi systemami uzbrojenia.

Minister ochrony kraju stwierdził, że z przeprowadzonych przez resort obrony badań wynika, że połowa obecnych poborowych wybrałaby ten model zawodowej służby wojskowej. Dlatego

po powiększeniu ogólnej liczby poborowych, podkreśla Anušauskas, liczba osób pełniących służbę przez dziewięć miesięcy nie powinna się zmienić.

W ubiegłym tygodniu minister ochrony kraju przedstawił plan reorganizacji służby poborowej, która ma na celu skrócenie czasu służby do pół roku, zwiększenie liczby poborowych i czynnej rezerwy wojskowej. Przedstawiona reforma przewiduje również różne warianty odroczenia zasadniczej służby wojskowej.

Fot. Marian Paluszkiewicz

Gimnazjum w Ławaryszkach – zwycięzcą policyjnego konkursu fotograficznego

Wyloniono zwycięzców konkursu fotograficznego „Pomysł mojej klasy – jak być bezpiecznym na drodze”, zorganizowanego przez Komisariat Policji Rejonu Wileńskiego. Pierwsze miejsce przyznano Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach.

Jesienią 2022 roku funkcjonariusze Komisariatu Policji Rejonu Wileńskiego, realizując projekt prewencyjny „Stop nowym tragediom na drogach”, zaprosili uczniów placówek oświatowych rejonu wileńskiego do udziału w konkursie fotograficznym „Pomysł mojej klasy – jak być bezpiecznym na drodze”.

Celem konkursu jest podniesienie świadomości i wiedzy u dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznego ruchu drogowego, kształtowanie nawyków samozachowania i kultury zachowania na ulicach i drogach oraz zachęcenie dzieci do wyrażania siebie przez sztukę. Zadaniem uczestników konkursu było obserwowanie sytuacji na drogach w ich środowisku zamieszkania, utrwalenie jej na zdjęciach oraz stworzenie kolażu fotograficznego na temat bezpiecznego zachowania na drodze.

W grudniu odbyła się ocena nadesłanych prac. Po podsumowaniu wyników wyloniono zwycięzców. Pierwsze miejsce przyznano Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach, drugie miejsce zdobyło Gimnazjum w Mickunach, a trzecie – Szkoła Podstawowa w Szumsku.

Autorzy najlepszych zdjęć otrzymali nagrody i dyplomy.

Na podst. vilnius.policija.lrv.lt
Fot. vilnius.policija.lrv.lt

Z Ignalińskiej Elektrowni Jądrowej wywieziono paliwo jądrowe

30 grudnia ub. roku z likwidowanej Ignalińskiej Elektrowni Jądrowej zostało wywiezione ostatnie niewykorzystane (świeże) paliwo jądrowe, które trafiło do Tymczasowego Składowiska Wypalonego Paliwa Jądrowego (LPBKS).

Ostatni – 190. kontener z zużytym paliwem jądrowym trafił do LPBKS 21 kwietnia 2022 roku.

Po wywiezieniu wszystkich materiałów jądrowych z bloków Ignalińska Elektrownia Jądrowa będzie mogła uzyskać licencję VATESI na likwidację i przeprowadzić złożone prace likwidacyjne związane z demontażem reaktorów.

Natomiast 11 stycznia Ignalińska Elektrownia Jądrowa podpisała dwie umowy na usługi projektowania technologii demontażu reaktorów z dużymi firmami światowego rynku energii jądrowej.

Fizyczny demontaż reaktora, który się rozpocznie w 2028 roku, to bezprecedensowe wydarzenie, projekt, nie mający analogów na świecie. Likwidacja dwóch najpotężniejszych na świecie reaktorów typu RBMK jest pierwszym projektem likwidacji takiej elektrowni jądrowej w praktyce światowej.

Umowy zawierane są na okres 4 lat, maksymalna cena każdej umowy przedwstępnej wynosi 5 500 000,00 euro bez VAT.

Fot. iae.lt

**TYGODNIK
WILEŃSZCZYZNY**

Wydanie internetowe:
www.tygodnik.lt

Zespół redakcyjny:
Andrzej Kotowski
Jan Lewicki
Teresa Strumiło

Współpraca:
Monika Urbanowicz

Zygmunt Żdanowicz, radny
samorządu rejonu wileńskiego

Opracowanie komputerowe:
Stawomir Subotowicz

Wydawca:
ZSA „Rejspa” Kalvines 5,
Sużany, rejon wileński
Kolegium redakcyjne

Adres do korespondencji:
LT-09318 Wilno
tel./fax 275-31-66, e-mail: rejspa@rejspa.lt

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2022

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”

Unikatowy obiekt

(Dokończenie ze str. 1)

Znajdujący się w wileńskiej dzielnicy Antokol dom jest wyjątkowym miejscem pielgrzymkowym. Tu w roku 1929 oraz latach 1933-36 mieszkała św. siostra Faustyna. Był to wówczas klasztor Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia, do którego należała również św. Faustyna. Siostry opiekowały się byłymi więźniarkami, dziewczynami z problemami wychowawczymi, niepełnoletnimi z wyrokami, troszczyły się o szpital polowy, piekły chleb, prały. Klasztor posiadał też duży sad, w którym do tej pory rośnie kilka jabłoni.

Dom klasztorny zachował się do naszych czasów. W okresie sowieckim były w nim składowane narzędzia do sprzątania przedszkola.

Przed kilkunastu laty drewniany domek został odnowiony i stał się unikatowym obiektem pielgrzymkowym. Pielgrzymi z całego świata przybywają dziś tu, aby poczuć otoczenie, w którym rozchodziła się wieść o Miłosierdziu za życia św. Faustyny w Wilnie.

W 2015 r. samorząd stołeczny przekazał dom św. Faustyny ar-

chidiecejzi wileńskiej. W odtworzonej celi św. Faustyny czczone są relikwie zarówno jej, jak i bł. Michała Sopoćki. Codziennie o godz. 15.00 odmawiana jest Koronka do Miłosierdzia Bożego.

Dom św. Faustyny leży na Szlaku Bożego Miłosierdzia i Szlaku Świętych Wileńskich.

Fot. **Teresa Worobiej**

W Suwałkach powstaje litewska szkoła

W Suwałkach powstaje litewska szkoła. Jej założycielem jest Fundacja Biskupa Antanasa Baranauskasa „Dom Litewski”, a budynek szkoły w centrum miasta nabył rząd Litwy – poinformowała agencja informacyjna BNS.

Przewodnicząca wspólnoty litewskiej w Polsce Jolanta Malinauskaitė-Vektorienė powiedziała, że aby zwiększyć możli-

wości nauki w języku litewskim, szkołę trzeba będzie „rozwickać od samego początku”, zaczynając od pierwszoklasistów, a w dalszej perspektywie rozszerzając ją do klasy ósmej.

W budynku rozlokuje się też litewskie przedszkole – zaczęło działać ponad dwa lata temu w wynajętym pomieszczeniu w Suwałkach, a uczęszcza do niego 25 dzieci.

W planach jest też dobudów-

ka, do której przeniesie się ośrodek kultury i redakcja litewskiej gazety „Suvalkietis”.

Decyzję o przyznaniu szkole środków finansowych litewski rząd podjął pod koniec grudnia.

Jak podaje litewskie Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu, obecnie w Suwałkach mieszka około tysiąca Litwinów, w tym wiele młodych rodzin.

Na podst. **BNS**

Co najbardziej niepokoi mieszkańców Litwy?

Najnowsze badanie Eurobarometru, zlecone przez Parlament Europejski, pokazuje, że rosnące koszty życia budzą niepokój wśród 93 proc. mieszkańców całej Unii Europejskiej i 96 proc. mieszkańców Litwy, a 9 na 10 naszych rodaków obawia się rozprzestrzenienia wojny na Ukrainie.

We wszystkich krajach UE ponad 7 na 10 respondentów stwierdziło, że martwi się rosnącymi kosztami życia. Na Litwie tak stwierdziło 96 proc. mieszkańców, a najwyższe wskaźniki są w

Grecji (100 proc.), na Cyprze (99 proc.), we Włoszech i Portugalii (po 98 proc.).

Wśród innych największych zmartwień Europejczyków są ubóstwo i wykluczenie społeczne – wskazało na to 82 proc. ankietowanych (85 proc. na Litwie), a także zmiany klimatyczne (81 proc. w UE, 74 proc. na Litwie).

Na Litwie 90 proc. mieszkańców obawia się, że wojna na Ukrainie rozprzestrzeni się na inne kraje, a 88 proc. zaniepokojonych jest ryzykiem wybuchu

nuklearnego. Rozprzestrzenienia się wojny najbardziej obawiają się mieszkańcy Malty (93 proc.), Portugalii i Polski (po 91 proc.), a wybuchu nuklearnego – mieszkańcy Malty (93 proc.) i Portugalii (89 proc.).

Badanie Eurobarometru, na zamówienie PE, przeprowadziła firma Kantar w 27 krajach UE 12 października – 7 listopada 2022 r. Na Litwie bezpośrednio przepytano 1002 mieszkańców, w UE w badaniu wzięło udział łącznie 26 431 respondentów.

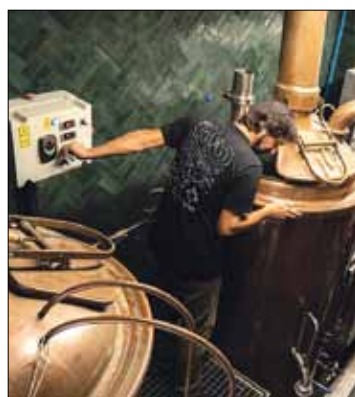
Na podst. **ELTA**

Ministerstwo Rolnictwa opowiada się za legalizacją bimbrowa

Ministerstwo Rolnictwa popiera propozycję legalizacji produkcji i spożycia wódki domowej roboty i innych tradycyjnych napojów alkoholowych o zawartości do 65 proc. alkoholu, ale przed tym proponuje zapewnienie mechanizmów kontroli i zapewniania jakości – donosi **ELTA**.

Taką opinię rządu zarejestrowało w piątek Ministerstwo Rolnictwa w Sejmie. O tę opinię posłowie poprosili w grudniu 2021 roku, kiedy odpowiednie poprawki do ustawy o kontroli alkoholu zostały przyjęte w pierwszym czytaniu.

Grupa parlamentarzystów pro-

ponuje zalegalizować produkcję i sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości do 65 proc. alkoholu wśród rolników, zarejestrowanych w litewskim rejestrze rolników, którzy świadczą usługi w zakresie

agroturystyki i którzy posiadają certyfikat tradycyjnego rzemiosła.

Trunki byłyby produkowane, przechowywane, spożywane i sprzedawane wyłącznie w gospodarstwie agroturystycznym rolnika, który je wyprodukował. Produkcja byłaby dozwolona do 1 tys. litrów rocznie.

Zgodnie z propozycją Ministerstwa Rolnictwa, nowy tryb mógłby zacząć obowiązywać od 2024 roku. Zdaniem autorów legalizacji bimbrowa, w wielu krajach Unii Europejskiej dopuszcza się produkcję takich napojów alkoholowych, promując lokalne, tradycyjne trunki.

Na podst. **ELTA**

Na Litwę przywieziony zostanie autentyczny odpis listu Giedymina

Z okazji 700-lecia Wilna, na wieży Zamku Giedymina będzie można zobaczyć przywieziony z Łotwy autentyczny odpis listu Giedymina.

Żaden z oryginalnych listów Giedymina nie zachował się, więc ten odpis jest najbardziej autentycznym dokumentem świadczącym o narodzinach miasta Wilna – poinformowała dyrektor Litewskiego Muzeum Narodowego dr Rūta Kačkutė.

Historykom wiadomo o sześciu listach wysłanych przez Giedymina, które zachowały się w transkrypcjach, ale trudno powiedzieć, ile ich wysłano ogółem.

Z okazji jubileuszu 700-lecia Wilna na Litwę trafi list z 25 stycznia 1323 roku, w którym chrześcijańscy kupcy, żołnierze, rzemieślnicy, rolnicy i duchowni z całego świata, a zwłaszcza mieszkańcy Lubeki, Stralsundu, Bremy, Magdeburga i Kolonii zostali zaproszeni do przyjazdu i osiedlenia się na Litwie.

Dokument jest przechowywany w Państwowym Archiwum Historycznym Łotwy w Rydze, więc możliwość zobaczenia go na Litwie jest niezwykle rzadka. Oryginalna kopia listu będzie eksponowana do 4 czerwca. Następnie oryginalny odpis zostanie zastąpiony reprodukcją, którą będzie można zobaczyć na wystawie do końca roku.

Na podst. **ELTA**

Montaż ołtarza w kościele św. Józefa w Wilnie

W budowanym kościele św. Józefa w wileńskiej dzielnicy Zameczek (lit. *Pilaitė*) trwa montaż ołtarza.

Parafia św. Józefa w wileńskiej dzielnicy Zameczek jest jedną z najmłodszych w Wilnie. Została założona 17 lutego 1999 roku. Po-

czątkowo Msze św. były odprawiane w sali szkoły im. Martynasa Mažvydasa. Dwa lata później zbudowana została kaplica św. Józefa i dom parafialny.

19 marca 2016 roku, w uroczystość św. Józefa, poświęcony został kamień węgielny pod budowę nowego kościoła. Budowa ruszyła w 2017 roku.

Obecnie w nowej świątyni trwają prace wykończeniowe, ale wierni gromadzą się tu na nabożeństwach już od końca 2017 roku.

Fot. **FB / Parafia św. Józefa w Zameczku**

W Wilnie otwarto krematorium

W Wilnie otwarto nowe krematorium. Szacuje się, że rocznie wykona się w nim co najmniej 3 tys. kremacji.

Nowe krematorium o powierzchni ponad 640 metrów kwadratowych mieści się przy ul. Lentvario. W jego budowę zainwestowano około 4 mln euro.

„Obecnie możemy śmiało powiedzieć, że jesteśmy jednym z najnowocześniejszych krematoriów. Tutaj urządziliśmy najlepszy sprzęt dostępny obecnie na rynku. (...) Szczególną uwagę zwróciliśmy na system filtracji powietrza, który stanowi prawie połowę ceny całego sprzętu” – mówi Arnas Vildžiūnas, kierownik nowego krematorium „Cremains” i grupy usług pogrzebowych „Re Verum”.

Według danych „Re Verum”, na Litwie ok. 30 proc. zmarłych poddaje się kremacji.

„Większe zapotrzebowanie na kremacje jest odczuwalne w dużych miastach. W małych miejscowościach ludzie są jeszcze bardziej konserwatywni, trzymają się starych zwyczajów. Jednak ogólny popyt stale rośnie i zdecydowanie ma miejsce wzrost – oto w Europie Zachodniej kremacji poddaje się do 70 proc. wszystkich zmarłych. Rosnące potrzeby wynikają przede wszystkim z braku miejsc pochówku, estetyki, wygody i kosztów” – komentuje Vildžiūnas.

Na podst. **ELTA**

NOWINY znad Solczy

W kalejdoskopie

Sukcesy sołecznickich pingpongistów

W niedzielę, 15 stycznia br., w Telszach odbyły się drużynowe mistrzostwa kraju w tenisie stołowym. W zawodach wzięły udział dzieci urodzone w roku 2011 i młodsze. Do rywalizacji przystąpiło 10 dziewczęcych drużyn i 11 chłopców. Doskonale w mistrzostwach spisali się przedstawiciele rejonu sołecznickiego. Drużyna dziewczynek w składzie: Miglė Žvybaitė, Adelina-Sofija Volochovičiūtė, Daša Objedkova i Smiltė Žvybaitė pokonała wszystkie ekipy rywalki i wywalczyła 1. miejsce! Dobrze wypadli również chłopcy, którzy gorycz

porażki poznali dopiero w finale. Karolis Andriuškevičius, Donatas Butenka, Mirosław Żizniewski i Augis Laurinėnas stanęli na drugim schodku podium.

Rozpoczęto dyskusję w kwestii budżetu

We wtorek, 17 stycznia, rozpoczęto omawianie budżetu Samorządu Rejonu Sołecznickiego na rok 2023. Mieszkańcy rejonu nad Solczą oraz podmioty prawne swe uwagi odnośnie projektu budżetu mogą składać w przeciągu siedmiu dni od publicznego ogłoszenia daty rozpoczęcia omawiania. Ewentualne uwagi i propozycje można skiero-

wać na adres poczty elektronicznej: jelena.uljanovic@salcininkai.lt albo pisemnie poinformować administrację rejonu.

Projekt zbierania, wywózki i utylizacji eternitu jest kontynuowany

Spółka VAATC, zajmująca się porządkowaniem i utylizacją odpadów, kontynuuje zbiórkę i wywóz eternitu z gospodarstw znajdujących się na terenie rejonu sołecznickiego. Eternit, nie więcej niż 2 tony, jest zbierany nieodpłatnie od właścicieli domów prywatnych, a następnie bezpiecznie przetransportowany na wysypisko, gdzie jest utylizowany. Mieszkańcy, którzy chcą pozbyć się eternitu, powinni zapakować go do dużych worków, jakie można otrzymać w najbliższym starostwie. Podczas przekazywania eternitu pracownikom spółki VAATC sporządzany jest akt przekazania odpadów eternitowych. W razie powstania dodatkowych pytań odpowiedzi na nie można uzyskać pod adresem poczty elektronicznej: asbestos@vaatc.lt albo dzwoniąc na nr tel. +37061680019. W sprawie wywozu odpadów eternitowych należy zwracać się do swego starostwa.

Maturzyści zapoznali się z pracą Samorządu Rejonu Sołecznickiego

Szczera rozmowa z młodzieżą

Zdać egzaminy maturalne i dostać się na upragnione studia – te myśli zaprzątają teraz głowy chyba każdego dwunastoklasisty. To bardzo nietłwte sprawy, jedna wymaga dobrego przygotowania, druga – determinacji. Dlatego też dla uczniów bardzo są przydatne zajęcia dotyczące doradztwa zawodowego.

W tym tygodniu 50 maturzystów Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Sołecznikach wraz z nauczycielkami Jeleną Latvienė i Ludmiłą Kuklienė odwiedzili samorząd rejonu sołecznickiego.

Młodzież spotkała się z merem rejonu sołecznickiego Zdzisławem Palewiczem. W spotkaniu uczestniczył też zastępca dyrektora administracji samorządu i przewodniczący Rady ds. Młodzieży Grzegorz Jurgo, doradca mera Waldemar Śliżewski, specjalistki Wydziału Oświaty i Sportu Aleksandra Sankowska i Katarzyna Sokołowska oraz koordynatorka ds. młodzieży Wiktoria Rekst.

Mer rejonu sołecznickiego Zdzisław Palewicz wyraził zadowolenie, że sala, w której omawiane są sprawy ważne dla całego rejonu, zapęlniła się młodzieżą.

– *Głównym przeznaczeniem tej sali, w której się teraz spotykamy, są posiedzenia Rady Samorządu Rejonu Sołecznickiego. Odbywają się tu także inne spotkania i zebrania. Drzwi samorządu są dla was zawsze otwarte. Zawsze możecie śmiało tu przyjść. Jesteście dorośli i macie prawo pytać i wiedzieć, co dzieje się w rejonie* – powiedział Palewicz.

Doradca mera Waldemar Śliżewski przedstawił zebraną młodzież działalność sołecznickiego samorządu, opowiadając o istocie samorządności oraz obszarach działalności administracji samorządowej, formowaniu budżetu, gminach i in.

Po prezentacji mer zapytał uczniów, czy podoba im się gimnazjum, w którym się uczą, i miasto, w którym mieszkają. Młodzież również miała możliwość zadawania pytań merowi. Pytała o jego wykształcenie, obowiązki i trudności w pracy. Młodzi ludzie interesowali się również, czy w przyszłości mogliby pracować w Sołecznikach i jakie zawody są w tej chwili najbardziej potrzebne. Odpowiadając na pytania Pa-

lewicz zaznaczył, że lekarze na pewno znajdą pracę w rejonie sołecznickim. Samorząd oferuje zakwaterowanie dla lekarzy przyjeżdżających tu do pracy, świadczenia celowe i dofinansowanie studiów. Ponadto studentom brakujących specjalności wypłacane będą miesięczne stypendia w wysokości 250 euro. Według mera, w rejonie sołecznickim brakuje także nauczycieli, pracowników socjalnych i inżynierów.

Koordynatorka ds. młodzieży Wiktoria Rekst przedstawiła maturzystom wytyczne polityki mło-

dziezowej, zwracając uwagę na główne kierunki pracy z młodzieżą. Specjalistka mówiła również o znaczeniu wolontariatu. Zwróciła uwagę na to, że administracja samorządu co roku ogłasza konkurs na projekty młodzieżowe, dzięki któremu organizacje młodzieżowe i pracujące z młodzieżą, nieformalne grupy młodzieżowe, instytucje budżetowe prowadzące otwartą pracę z młodzieżą mogą otrzymać dofinansowanie od 300 do 3000 euro na realizację inicjatyw. W 2022 roku na projekty młodzieżowe przeznaczono z budżetu samorządu rejonu sołecznickiego 17 400 euro.

160. rocznica Powstania Styczniowego

22 stycznia 2023 r.
w Ejszyszkach

W programie:

godz. 12.00

Msza Św.

w kościele pw. Wniebowstąpienia Pańskiego

godz. 13.15

złożenie kwiatów

przy pomniku ku czci powstanców 1863-1864 na placu Majowym

godz. 14.00

koncert „Skra Nadziei”

Zespół wokalnno-aktorski „Sonanto”

Julija Stupnienek-Kalėdienė

sopran

Julian Germanovič

fortepian

Centrum Rozrywk i Biznesu w Ejszyszkach, ul. Ažuolų 3

Jego słowo było prawdziwie słowem serca...

(Dokończenie ze str. 1)
nie zgromadzeni kapłani z Wileńszczyzny i Polski.

Śp. ksiądz prałat Jan Kasiukiewicz zmarł nagle w środę w wieku 61 lat, w 36. roku kapłaństwa. Był kapłanem szanowanym przez wiernych całej Wileńszczyzny.

Ks. prałat Jan Kasiukiewicz był rodowitym wileńszczyznaninem. Ukończył Szkołę Średnią nr 11 (obecne Liceum im. Adama Mickiewicza), a potem seminarium duchowne w Kownie. Święcenia kapłańskie przyjął 31 maja 1987 roku. Swoją kapłańską służbę rozpoczął wikariatem w kościele Ducha Świętego w Wilnie. Związany był kolejno z wieloma innymi parafiami Ziemi Wileńskiej, m.in. w Ejszyszkach, Solecznikach i Małych Solecznikach, Rzeszy, Mejszagole, Olanach i Wilnie. Prawie 10 lat (od 1991 do 2000 roku) był proboszczem w kościele Ducha Świętego w Wilnie. Podczas wi-

zyty papieża Jana Pawła II w Wilnie w 1993 roku wystarał się m.in. o zorganizowanie spotkania Ojca Świętego z rodakami.

Praca duszpasterska księdza prałata była wielokrotnie doceniona. W 2002 roku został Kawalerm Orderu Polonia Mater Nostra Est nadawanego przez Społeczną Fundację Pamięci Narodu Polskiego. Tegoż roku otrzymał polskie odznaczenie kościelne – Medal Zasłużonemu w Posłudze dla Kościoła i Narodu. Od 2019 roku był rezydentem w Kalwarii Wileńskiej, gdzie służył Bogu i ludziom aż do śmierci.

– Każdy z nas tu obecnych, kto znał Jana, pewnie wszyscy tu obecni do nich należą, znaliśmy go nie tylko po tej drugiej stronie ołtarza, ale znaliśmy go także jako tego, który potrafił zatrzymać się, porozmawiać, wspólnie usiąść, pobyć razem. My wszyscy znamy go od strony tego serca. Najpierw to było serce duszpa-

Mszy pogrzebowej przewodniczył metropolita wileński arcybiskup Gintaras Grušas, obecny był także kardynał Audrys Juozas Bačkis, biskup Arūnas Poniškaitis oraz licznie zgromadzeni kapłani z Wileńszczyzny i Polski

sterza. Był zatroskany o słowo. Pamiętacie jego kazania, tak czę-

sto w czasie tych kazań się wzruszał i my się wzruszaliśmy. Bo to nie było słowo tylko wyczytane, ale to było słowo płynące z serca, przemodlone, przemyślane. Lubiliśmy go słuchać. Jego słowo było prawdziwie słowem serca – mówił ks. Wojciech Górlicki.

Podkreślił, że troszcząc się o słowo, na rekolekcje, które śp. ks. prałat Jan Kasiukiewicz organizował w swoich parafiach, zapraszał dobrych kaznodziejów i rekolekcyjnistów, a do Centrum Katechetycznego, które prowadził, zapraszał wspaniałych profesorów.

– Cieszymy się zapałem duszpasterskim Jana, który zaowocował w sercach tak wielu z nas większym dobrem, większą znajomością i coraz bliższą więzią z Bogiem. To słowo i to otwarte serce owocowało tak wieloma spotkaniami. Wielu ludzi świeckich, wielu z was, bracia i siostry, wspomina Jana jako swojego przyjaciela, kolegę, ale także jako pasterza, który troszczył się o

nasze sprawy, który potrafił z sercem wysłuchać, mądrze doradzić, otoczyć modlitwą, pobłogosławić – powiedział kapłan.

Pożegnać szanowanego kapłana przyszły tłumy wiernych, w tym przedstawiciele parafii, w których posługiwał Zmarły. Wśród przybyłych na uroczystości pogrzebowe byli obecni liderzy polskiej społeczności na Litwie, m.in. prezes ZPL i AWPL, poseł do Parlamentu Europejskiego Waldemar Tomaszewski, posłanka Rita Tamašunienė, merowie rejonów wileńskiego i sołecznickiego – Maria Reksė i Zdzisław Palewicz.

List do uczestników uroczystości pogrzebowych skierował biskup grodzieński Aleksander Kaszkiewicz, wieloletni proboszcz parafii Ducha Świętego w Wilnie. Po zakończonej Mszy św. trumna z ciałem kapłana została złożona na cmentarzu w Kalwarii Wileńskiej.

Fot. Jerzy Karpowicz

„Znaliśmy go jako tego, który potrafił zatrzymać się, porozmawiać, wspólnie usiąść, pobyć razem. My wszyscy znamy go od strony tego serca” – mówił ks. prałat Wojciech Górlicki. Trumna z ciałem kapłana została złożona na cmentarzu w Kalwarii Wileńskiej

W poszukiwaniu wizji przyszłości

(Dokończenie ze str. 1)
Potencjał Geograficznego Centrum Europy, który charakteryzuje się wyjątkowym położeniem i historią, dostrzegli profesjonaliści znanej pracowni architektonicznej „Architektūros linija”, a architektów z „Archigonas” przykuła uwagę plaża w Suderwie.

W rejonu wileńskim, w pobliżu jeziora Wilnoja, znajduje się wspaniały teren nadbrzeżny – plaża w Suderwie. Znajduje się ona w korzystnym miejscu, jest otoczona przyrodą i wizualnie ściśle połączona z kościołem w Suderwie, ale z upływem czasu staje się coraz bardziej zaniedbana. Aby teren stał się aktywny i tętnił życiem przez cały rok, zespół architektów z firmy „Archigonas” przygotowuje pro-

jekt rekonstrukcji, który tchnie nowe życie w nadbrzeże i przekształci je w centrum rekreacji. Debiutujący w projekcie „Inteligentne miasto 9” członkowie zespołu „Archigonas” – architekt Ernest Nedelko i projektant wnętrz Lukas Dereškevičius – chcą spróbować swoich sił w tworzeniu odpowiedzialnej społecznie architektury. Do tego zadania wybrali projekt plaży w Suderwie, gdzie widzą doskonałe możliwości rozwiązania niektórych problemów społecznych, gospodarczych, kulturalnych, edukacyjnych i rekreacyjnych, zwłaszcza że Dereškevičius bardzo dobrze zna ten teren.

– Kolega Lukas jest miejscowym mieszkańcem – zaledwie kilkaset metrów od jeziora mieszkała jego babcia, a mama dora-

stała. Dużo czasu spędzano nad jeziorem Wilnoja. Matka Lukasa twierdzi, że w czasach sowieckich na brzegu jeziora od ulicy Mejszagolskiej była duża plaża, która niestety została zapuszczona. Mamy nadzieję, że dzięki naszemu projektowi zaproponujemy rozwiązania, które zyskają wsparcie zewnętrzne i zostaną docenione przez społeczeństwo – mówi architekt Nedelko.

Pracownia architektoniczna Nedelki „Archigonas” powstała w 2018 roku i od tego czasu w każdym projekcie zespół stara się wsłuchiwać w życzenia ludzi, dopracowywać ich potrzeby i oferować rozwiązanie, poprzez pryzmat swojej kreatywności proponować rozwiązanie, z którego mogliby być dumni. Pracownicy są przekonani, że koncepcja

harmonijnego i zrównoważonego rozwoju zawiera wiele elementów, które rodzą niezwykle ważne pytania, takie jak: jakie funkcje są niezbędne, aby kwartał lub dzielnica mogła „żyć” samodzielnie? Czy przestrzeń można przekształcać w miarę zmieniających się potrzeb społeczności? Kto i jaką odpowiedzialność ponosi za projektowane przez siebie budynki lub przestrzenie?

– Zadając sobie te pytania,

mamy wizję przyszłości, aby stworzyć przestrzeń odpowiedzialną społecznie, która mogłaby funkcjonować niezależnie energetycznie i skupiać wszystkie funkcje niezbędne do samodzielnego życia – mówią Dereškevičius i Nedelko.

W ramach udziału w konkursie „Inteligentne miasto 9” Samorząd Rejonu Wileńskiego wybrał 3 kompleksy: tereny Centrum Geograficznego Europy, plażę w Suderwie i park w Skojdziszkach. Samorząd poszukuje oryginalnej koncepcji architektonicznej, jak w tych miejscach stworzyć żywotne, atrakcyjne społecznie, funkcjonalnie wygodne zespoły rekreacyjne.

„Cieszymy się, że kolejny z proponowanych obiektów przyciągnął uwagę znanych architektów” – podkreśla Samorząd Rejonu Wileńskiego..

Na podst. **STRUCTUM (Agnė Tamašauskaitė), vrsa.lt**

Strażacy z rejonu wileńskiego podsumowali ubiegły rok

Zatrważająca statystyka

W 2022 roku na terenie rejonu wileńskiego odnotowano 495 pożarów, to o 51 więcej niż rok wcześniej. W ogniu zginęło 6 osób, a 8 zostało rannych (w 2021 roku odpowiednio 6 i 8). W budynkach mieszkalnych zginęły 4 osoby, a w budynkach gospodarczych – 2 osoby.

3 osoby zginęły w wyniku nieostrożnego obchodzenia się z ogniem lub nieostrożnego palenia; 1 z powodu zewnętrznego źródła ognia; 1 z powodu zewnętrznego źródła ognia lub usterki instalacji elektrycznej lub urządzenia, a przyczyną jeszcze jednego pożaru, w którym zginął człowiek, mogło być nieostrożne zachowanie z ogniem, nieostrożne palenie lub awaria urządzenia lub instalacji elektrycznej.

Spośród 6 osób, które zginęły w pożarach, 3 to mężczyźni, 2 to kobiety, a tożsamość jednej nie została ustalona. Wieloletnia statystyka pokazuje, że w ogniu giną najczęściej osoby w średnim i starszym wieku, nadużywające alkoholu i palące papierosy.

W zeszłym roku najwięcej pożarów w rejonie wileńskim wystąpiło na terenach otwartych – 267 (w 2021 r. – 167). Stanowiły one 53,94 proc. ogólnej liczby pożarów. Spośród nich doszło do 152 pożarów łąk (w 2021 r. – 63) 13 pożarów lasu (w 2021 r. – 4).

W budynkach mieszkalnych wybuchły 93 pożary (w 2021 r. – 117). W budynkach gospodarczych doszło do 40 pożarów (w 2021 r. – 48), w budynkach pro-

dukcyjnych i przemysłowych – 3 (w 2021 r. – 7). Strażacy gasili też 32 palące się pojazdy (w 2021 r. – 49). Główne przyczyny pożarów samochodów – usterki instalacji elektrycznych pojazdów. Z danych tych wynika, że liczba pożarów pojazdów i budynków w ub. roku w porównaniu z 2021 r. znacznie się zmniejszyła.

Przyczyny pożarów: zewnętrzne źródło ognia – 258 przypadków (52 proc. wszystkich pożarów), nieostrożne obchodzenie się ludzi z ogniem – 52 (10,5 proc.), awarie urządzeń elektrycznych, AGD, instalacji elektrycznej – 39 (8 proc.), usterki w piecach, kominkach i kominach – 28 (6 proc.), naruszenia zasad instalowania i eksploatacji pieców, kominków i kominów – 19 (4 proc.), usterki instalacji elektrycznej pojazdu – 17 (3,5 proc.); 11 pożarów (2 proc.) było spowodowanych celowym działaniem ludzi (podpalenie); 9 pożarów wybuchło z powodu naru-

szeń funkcjonowania urządzeń produkcyjnych podczas procesu technologicznego oraz naruszeń zasad bezpieczeństwa przeciwożarowego podczas wykonywania prac z ogniem i spawalniczych; przyczyną 6 pożarów było wypalanie traw, ściernisk, odpadów produkcji roślinnej; 4 pożary wybuchły w wyniku samozapłonu materiałów i wyładowania atmosferycznego; kolejnych 37 pożarów było spowodowanych innymi przyczynami. Podczas pożarów strażacy uratowali 2 osoby, 7 zwierząt, 36 budynków i 1 pojazd.

Oprócz gaszenia pożarów strażacy zostali wezwani do 131 interwencji ratowniczych (w 2021 r. – 171): 71 – pomoc w domach; 33 – pomoc służbom specjalnym; 21 – wypadki drogowe; 3 – dyżury podczas usuwania materiałów wybuchowych, 3 – inne prace ratownicze. W porównaniu z rokiem 2021 takich interwencji było o 23,3 procent mniej.

Rejon wileński na jubileuszowych targach turystycznych Adventur' 2023

Stoisko poświęcone lirnikowi wioskowemu

ADVENTUR to wyjątkowa, międzynarodowa wystawa turystyki, podróży oraz aktywnego wypoczynku na Litwie, mająca na celu popularyzację usług turystycznych oraz aktywnego stylu życia.

Tutaj „pod jednym dachem” można znaleźć wszystko, co jest potrzebne by stworzyć udany biznes turystyczny: duży przepływ odwiedzających zainteresowanych wakacjami i rekreacją, możliwość nawiązania kontaktów biznesowych, a także znalezienia partnerów do biznesu.

Motyw przewodni 2023 roku to – celebrymy podróże, to swoboda celebrycji życia i wybierania się w długo oczekiwane podróże bez odkładania ich na przyszłość. Organizatorzy wystawy zapraszają do wymiany doświadczeń podróżniczych, wiedzy o nowych sposobach i formach podróżowania.

W tym roku na wystawie ADVENTUR zostanie zaprezentowany rejon wileński. W roku 2023 przypada 200. rocznica urodzin słynnego wileńskiego poety Władysława Syrokomli, dlatego sto-

isko będzie poświęcone poecie i jego twórczości. Na stoisku zostanie odtworzona ekspozycja muzeum Władysława Syrokomli z autentycznymi meblami.

Przez cały czas trwania wystawy pracownicy Centrum Informacji Turystycznej Rejonu Wileńskiego będą udzielać informacji o zasobach turystycznych rejonu wileńskiego.

Wystawa odbędzie się w dniach 27-29 stycznia w hali wystawienniczej Litexpo, zapraszamy!

vrsa.lt

Przedstawicielki samorządu odwiedziły instytucje socjalne rejonu wileńskiego

Tradycyjnie, w okresie świątecznym, przedstawicielki Samorządu Rejonu Wileńskiego z życzeniami i słodkim poczęstunkiem odwiedziły instytucje socjalne rejonu wileńskiego.

W tym roku zastępca mera Samorządu Rejonu Wileńskiego Teresa Dziemieszko oraz kierowniczka Wydziału Opieki Socjalnej Irena Ingielewicz odwiedziły domy pomocy społecznej w Podbrzeziu i Kosinie oraz Centrum Zajętości Diennej Osób Niepełnosprawnych w Niemenczynie. Podczas wizyt przedstawicielki samorządu pozdrowiły podopiecznych i gości placówek oraz wręczyły im świąteczne upominki.

29 grudnia 2022 r. przedstawicielki samorządu były zaproszone na coroczne przedstawienie bożonarodzeniowe i spotkanie ze świętym Mikołajem, które odbyło się w Centrum Zajętości Diennej Osób Niepełnosprawnych w Niemenczynie. Podopieczni centrum przygotowali przedstawienie o narodzinach Jezusa. Wydarzenie odwiedził również długo oczekiwany gość – św. Mikołaj. Do niego dołączyły przedstawicielki samorządu, które nie przybyły z pustymi rękami: wręczyły słodkie upominki podopiecznym i pracownikom centrum zajętości oraz podziękowały za tworzoną co roku przytulną atmosferę, która na długi czas zatrzymuje ciepło w sercach.

„Święta Bożego Narodzenia to magiczny czas. Dziękuję pracownikom i podopiecznym za stworzenie tego wspaniałego i przytulnego środowiska. Życzę Państwu treściwego i spokojnego roku oraz aby każdy dzień był pełen radości i pozytywności” – życzyła zastępca mera Teresa Dziemieszko.

3 i 4 stycznia zastępca mera Samorządu Rejonu Wileńskiego Teresa Dziemieszko oraz kierowniczka Wydziału Opieki Socjalnej Irena Ingielewicz odwiedziły domy pomocy społecznej w Podbrzeziu i Kosinie, gdzie zostały ciepło przyjęte przez personel i mieszkańców. Przedstawicielki samorządu wręczyły słodkie upominki i złożyły życzenia świąteczne.

Świąteczna wizyta planowana jest również we Wspólnotowym Ośrodku Pomocy Społecznej w gminie Czarny Bór.

(S-3339)

Podczas spotkania międzyinstytucjonalnego – uwaga na zapewnienie dobrobytu dziecka

11 stycznia w Samorządzie Rejonu Wileńskiego odbyło się spotkanie z przedstawicielami Państwowej Służby Ochrony Praw Dziecka i Adopcji przy Ministerstwie Ochrony Społecznej i Pracy oraz Departamentu Ochrony Praw Dziecka Powiatu Wileńskiego, podczas którego omówiono doświadczenia zawodowe ostatnich lat.

W spotkaniu wzięła udział zastępca mera Samorządu Rejonu Wileńskiego Teresa Dziemieszko, kierowniczka Wydziału Usług Socjalnych dla Rodziny i Dziecka Krystyna Malinowska, koordynatorka Współpracy Międzyinstytucjonalnej Juliana Lipińska, dyrektorka Centrum Usług Socjalnych Rejonu Wileńskiego Beata Bartkienié, dyrektorka Państwowej Służby Ochrony Praw Dziecka i Adopcji przy Ministerstwie Ochrony Społecznej i Pracy Ilma Skuodienė i kierowniczka Departamentu Ochrony Praw Dziecka Powiatu Wileńskiego Lina Baranauskienė.

Podczas spotkania przedstawiciele Samorządu Rejonu Wileńskiego podzielili się swoimi doświadczeniami zawodowymi i wyzwaniem w dziedzinie usług społecznych. Omówiono doświadczenia, potrzeby usług oraz trudności, z jakimi specjaliści spotkali się w czasie kwartantanny, kryzysu migracyjnego i wojny na Ukrainie.

Szczególną uwagę poświęcono omówieniu kwestii zapewnienia dobrobytu dziecka. Zgromadzeni specjaliści dyskutowali na temat zapewnienia bezpieczeństwa i stabilizacji dzieciom z rozwodzących się rodzin oraz konsultacji udzielanych takim rodzinom.

Podczas spotkania zwrócono również uwagę na brak logopedów i psychologów w litewskich szkołach, omówiono sposoby pomocy w walce z tym problemem oraz zagwarantowania uczniom specjalistycznej i efektywnej pomocy.

„Wierzę, że to spotkanie pomoże nam jeszcze lepiej się porozumieć na płaszczyźnie zawodowej, dostrzec luki i obszary, w których musimy doskonalić się, a tym samym móc w przyszłości nieść skuteczną pomoc osobom, które jej potrzebują” – z możliwości spotkania i rozmowy cieszyła się wicemera T. Dziemieszko.

(S-3340)

W stolicy

Na Śnipiszkach – okres przemian

Administracja Samorządu m. Wilna podpisała umowę ze spółką budowlaną „Skominta”, która dokończy rozpoczęte prace przy zakładaniu skweru. W ubiegłym roku umowa z poprzednimi wykonawcami – ZSA „CoReal” – została zerwana z powodu niewykonywania zobowiązań.

„Skwer Kintų stanie się centrum lokalnej wspólnoty. Urządzony zostanie tu plac, wokół którego rozlokowane będą miejsca do siedzenia, pojawi się więc doskonała przestrzeń do organizowania koncertów, kiermaszów i innych imprez. Kwartał stanie się

kolejnym atrakcyjnym miejscem, zarówno dla lokalnej wspólnoty, jak też dla wszystkich mieszkańców miasta” – mówi dyrektor Administracji Samorządu m. Wilna Lina Koriznienė.

Prace rozpoczną się na wiosnę, gdy tylko pozwolą na to warunki atmosferyczne. Zarządca projektu „Vilnius vystymo kompanija” uzgodniła już harmonogram prac. Szacuje się, że skwer zostanie oddany do użytku na początku przyszłego roku. Przy sporządzaniu projektu uwzględniono chęć lokalnej społeczności posiadania w tym miejscu zróżnicowanych stref do spędzania czasu wolnego.

Stołeczna dzielnica Śnipiszki przeżywa okres przemian. W ubiegłym roku zreorganizowano ulicę Kernavės, otwarto nową przestrzeń publiczną – łąkę Smoków. Obrzeże Śnipiszek opasuje uporządkowane ostatnio miejsce starorzeczka Wilii, a już nadchodzącej wiosny otworzy podwoje ogród japoński przy ul. Linkmenų. W dzielnicy tej rozbudowywana jest również infrastruktura placówek oświatowych – „Vilnius vystymo kompanija” organizuje konkurs projektów architektonicznych żłobka-przedszkola przy ul. Kernavės.

Konkursy na finansowanie programów z zakresu edukacji filmowej i muzealnej

W ciągu trzech najbliższych lat w Wilnie będzie jeszcze więcej programów z zakresu edukacji filmowej i muzealnej – stołeczny samorząd ogłasza aż dwa konkursy i zaprasza muzea oraz organizacje prowadzące działalność filmową do składania do 2 lutego wniosków o finansowanie. Konkursy takie stołeczny samorząd organizuje po raz drugi.

Finansowanie programów edukacyjnych motywuje muzea i organizacje prowadzące działalność filmową do większego otwarcia się, wspierania nieformalnej edukacji dzieci i dorosłych, rozwoju interaktywnej, kreatywnej działalności. Konkursy zachęcają do zachowania i pielęgnowania tożsamości kulturowej Wilna oraz jej aktualizowania, wspierają również kulturę filmową i jej twórców.

„Muzea i realizowane przez nie programy edukacyjne przyciągają co roku coraz więcej zwiedzających, rośnie również różnorodność tematów edukacji muzealnych w mieście. Mamy na-

dzieję, że konkurs pozwoli wyłonić najlepsze projekty, które pozwolą na nowo się zapoznać z wileńskimi muzeami. Cieszymy się również, że zagraniczni twórcy coraz częściej wybierają Wilno na miejsce do kręcenia filmów. W ostatnich latach Wilno stało się popularnym miejscem do kręcenia filmów odzwierciedlających różne epoki, z kolei rozwijający się sektor filmowy przekłada się na wzrost liczby zajęć kreatywnych, edukacji, wycieczek promujących branżę filmową” – mówi wicemercer Wilna Edita Tamošiūnaitė.

W konkursie na finansowanie programów edukacji muzealnej mogą brać udział muzea, powołane przez osoby fizyczne bądź prawne niezależnie od ich formy prawnej z siedzibą na terytorium samorządu m. Wilna prowadzą-

ce działalność z zakresu gromadzenia, przechowywania, restaurowania, badania, eksponowania i popularyzowania wartości kultury duchowej i materialnej. W konkursie nie mogą brać udziału: muzea narodowe, muzea republikańskie, muzea restortowe, muzea samorządu m. Wilna oraz inne, otrzymujące stałe dotacje państwa lub Samorządu m. Wilna na prowadzenie swojej działalności.

Głównym kryterium oceny organizacji muzealnych i filmowych ubiegających się o udział w konkursie są programy działalności, złożone za pośrednictwem Systemu Składania Wniosków o Udział w Konkursach oraz Sprawozdań Samorządu m. Wilna. Wnioski (programy działalności) przyjmowane będą **do 10 lutego 2023 r. (włącznie)**.

Gratulujemy pięknego jubileuszu pracownicyce starostwa pogirskiego **Ludmile MEILUS** i życzymy, aby każda minuta niosła miłe, przyjemne i radosne chwile.

Administracja Samorządu
Rejonu Wileńskiego

Kiermasz kaziukowy zaprasza do rejestracji

W pierwszy weekend wiosny – od 3 do 5 marca – stołeczne ulice będą tętniły gwarem tradycyjnego Kaziuka.

Według przekazów historycznych, przed 700 laty wielki książę litewski Giedymin zapraszał do Wilna rzemieślników z wszystkich krajów. Po przybyciu tu się osiedlili i pracowali. Tworzyli nie tylko oryginalne wyroby, budowali też życie tego miasta, jego tradycje.

Organizatorzy kiermaszu zapraszają rzemieślników i rolników, którzy by chcieli sprzedawać swoje wyroby i produkty żywnościowe, by się rejestrowali do udziału w kiermaszu do 20 stycznia. Wnioski o udział w kiermaszu przyjmowane będą również po 20 stycznia, będą jednak określone warunki. Warunki udziału i szczegółowa informacja – na www.kaziukomuge.lt/kaziuko-muge.

Czas na przycinanie drzew i krzewów

Zima jest najbardziej odpowiednim okresem na przycinanie drzew i krzewów. Specjaliści opiekujący się zieleńcami w Wilnie dokonają przycinki ponad 250 drzew w dzielnicach Żyrmuny, Starówka, Zwierzyniec i Antokol.

Usuwane będą drzewa w stanie awaryjnym, przycinane drzewa i krzewy w pobliżu ścieżek dla pieszych i rowerzystów. Prace te wykonują pracownicy spółki „Stebulė”. W grudniu w całym mieście uporządkowano zieleńce przy głównych ścieżkach dla rowerzystów (90 km) – przycięto gałęzie, które wystawały na ścieżki rowerowe, usuwano też drzewa w stanie awaryjnym.

W miejskich skwerach – J. Jablonskio, S. Daukanto, V. Kudirkos, Lazdynų Pelėdos – trwa przycinka drzew, umacnianie niektórych koron linami. Uzdatniany jest również wycieńczony zanieczyszczeniami miejskimi grunt pod drzewami – układana jest ściółka, aplikowane preparaty mikrobiologiczne.

Specjaliści spółki „Vilnius miesto parkai” sporządzili plan opieki arborystycznej nad 14 najstarszymi miejskimi drzewami. Jest wśród nich najstarsza wileńska lipa, rosnąca w parku Sapieżyńskim na Antokolu, imponująca topola i dąb w parku Waki Trockiej, duże stare dęby w Lazdynai oraz dwa dęby na Zwierzyncu. Grunt wokół tych drzew zostanie uzdatniony poprzez zaaplikowanie biostymulatorów, ziemia zostanie spalchniona tak, by korzenie mogły otrzymywać więcej powietrza, wokół niektórych drzew usunięte zostaną twarde nawierzchnie pod ich koronami, ułożona zostanie ściółka.

Prognoza pogody na tydzień						
Czwartek 19 stycznia	Piątek 20 stycznia	Sobota 21 stycznia	Niedziela 22 stycznia	Poniedziałek 23 stycznia	Wtorek 24 stycznia	Środa 25 stycznia
4°C	0°C	0°C	0°C	1°C	1°C	1°C
0°C	-1°C	-1°C	-2°C	-2°C	0°C	-1°C
Księżyc:						

KALENDARZ CODZIENNY

Czwartek, 19 stycznia

Kościół prawosławny – Chrystus Pański (połączone z Objawieniem)

Słońce: wsch. – 8.28, zach. – 16.30
Długość dnia – 8 godz. 02 min.

Erwina, Henryka, Józefa, Mariusza, Marty, Remigiusza

Piątek, 20 stycznia

Słońce: wsch. – 8.27, zach. – 16.32
Długość dnia – 8 godz. 05 min.

Bazylego, Fabiana, Sebastiana

Sobota, 21 stycznia

Dzień Babci i Dziadka

Słońce: wsch. – 8.26, zach. – 16.34
Długość dnia – 8 godz. 08 min.

Agnieszki, Awity, Epifaniusza, Jarosława, Krystiany, Sobiesławy

19 STYCZNIA

1873 – urodził się Adam Alojzy Krzyżanowski, ekonomista, teoretyk polskiego libertarianizmu, prof. i prorektor UJ, prezes PAU (zm. 1963).

20 STYCZNIA

473 – zmarł Eutymiusz Wielki, święty (także prawosławny i ormiański), mnich i pustelnik (ur. 377).

1873 – zmarł Bazyle Antoni Maria Moreau, błogosławiony, francuski duchowny, w 1840 założyciel Zgromadzenia Świętego Krzyża (CSC) (ur. 1799).

– zmarł w Wilnie Klemens Maleszewski, lekarz psychiatra, kierownik ośrodka dla psychicznie chorych, pracował nad zastosowaniem metaloterapii i elektroterapii w leczeniu (ur. 1798).

– urodził się Johannes Vilhelm Jensen, duński pisarz i poeta, laureat Nagrody Nobla z 1944 (*Historie z Himmerlandu*) (zm. 1950).

1998 – prezydent RP Aleksander Kwaśniewski powołał pierwszą Radę Bezpieczeństwa Narodowego.

21 STYCZNIA

1793 – został stracony na gilotynie za „zdradę stanu” były król Francji Ludwik XVI („obywatel Kapet”) (ur. 1754).

1973 – urodził się Edvinas Krungolcas, litewski pięcioboista nowoczesny, mistrz świata i Europy, wicemistrz olimpijski (2008).

22 STYCZNIA

1863 – Tymczasowy Rząd Narodowy wydał manifest o rozpoczęciu powstania przeciwko rosyjskiemu zaborcy – początek Powstania Styczniowego; objęło tereny Polski, Litwy, Białorusi, Ukrainy.

Niedziela, 22 stycznia

Słońce: wsch. – 8.24, zach. – 16.36
Długość dnia – 8 godz. 12 min.

Anastazego, Ireny, Kasandry, Laury, Mateusza, Wincentego

Poniedziałek, 23 stycznia

Słońce: wsch. – 8.23, zach. – 16.38
Długość dnia – 8 godz. 15 min.

Ildefonsa, Klemensa, Marii, Marianny, Rajmunda

Wtorek, 24 stycznia

Słońce: wsch. – 8.21, zach. – 16.40
Długość dnia – 8 godz. 19 min.

Feliksa, Franciszka, Mileny, Rafała

Środa, 25 stycznia

Nawrócenia św. Pawła Apostoła
Słońce: wsch. – 8.20, zach. – 16.42
Długość dnia – 8 godz. 22 min.

Emanuela, Franciszka, Miłosza, Pawła

1943 – Komendant Główny AK gen. Stefan Rowecki-Grot wydał rozkaz o powołaniu Kierownictwa Dywersji (Kedywu).

23 STYCZNIA

1793 – Prusy i Rosja zawarły konwencję podziałową, dotyczącą 2-ego rozbioru Polski.

1843 – Czech Jakub Kryštof Rad opatentował cukier w kostkach.

1923 – urodził się k. Brześcia (ob. Białoruś) Leonid Romanowicz, dziennikarz, w l. 1962-1984 redaktor naczelny „Czerwonego Sztandaru”, Zasłużony Działacz Kultury Litwy (zm. 2007); wcześniej korespondent „Prawdy” w Warszawie.

24 stycznia

1843 – na mocy dekretu cesarskiego Ferdynanda I została założona Politechnika Lwowska (jako Akademia Techniczna, ob. Uniwersytet Państwowy).

1938 – urodził się Francisco Fernández Carvajal, hiszpański duchowny, autor licznych książek religijnych (*Rozmowy z Bogiem* – ponad 570 rozważań na każdy dzień).

25 STYCZNIA

1323 – wielki książę litewski Giedymin w liście do papieża Jana XXII użył zwrotu „w Wilnie – naszym królewskim mieście” – data założenia miasta.

1603 – został stracony w Algierze Franciszek Zirano, błogosławiony, męczennik, sardyński franciszkanin konwentualny (ur. 1564).

1938 – urodził się Krzysztof Dzikowski, ps. Krzysztof Borys, satyryk i literat, autor tekstów piosenek (*Anna Maria, Mija rok, Syberia*).

Wl. P.

** OSTATNIA STRONA ** OSTATNIA STRONA **

Przyspieszona misja Sojuz MS-23

Rosyjska agencja kosmiczna Roskosmos potwierdziła uszkodzenie statku kosmicznego Sojuz MS-22 w wyniku uderzenia meteorytu – chodzi o otwór nie większy niż 1 mm w zewnętrznej chłodnicy pojazdu.

W ramach procedur bezpieczeństwa Sojuz MS-22 ma powrócić pusty z Międzynarodowej Stacji Kosmicznej (ISS). Prom dowiózł do bazy nową zmianę astronautów, ale miał też wrócić na Ziemię z dwoma kosmonautami z Rosji i amerykańskim astronautą.

Siergiej Prokopiew, Dmitrij Petelin i Francisco Rubio będą musieli przedłużyć swój pobyt na orbicie, który trwa od 21 września ubiegłego

roku. Według obecnych planów mają powrócić z ISS na pokładzie statku Sojuz MS-23.

Start nowej rakiety zapowiadany jest na 20 lutego 2023 roku – został przyspieszony z początkowej daty planowanej na połowę marca. Moduł zostanie wystrzelony pusty, by móc zmniejszyć nadmiarową obecnie liczbę astronautów na ISS.

„Wyciek został po raz pierwszy wykryty około godziny 19.45 14 grudnia 2022 r., kiedy czujniki ciśnienia w pętli chłodzącej statku kosmicznego wykazały niskie odczyty. Przygotowywano się do przeprowadzenia spaceru kosmicznego” – podała wcześniej NASA.

Kulturalnie?

Odchodzą gwiazdy

W sobotę, 14 stycznia, zmarła Inna Czurikowa, znana rosyjska aktorka filmowa i teatralna. W tym roku, jesienią, skończyłaby 80 lat.

Pierwszą poważną rolę zagrała w 1967 roku w debiutanckim filmie swego późniejszego męża Gleba Panfilowa „Trzeba przejść przez ogień”. Stworzyła w nim kreację Tani Tiotkinej, sanitariuszki z czasów wojny domowej – Grand Prix na Festiwalu Filmowym w Locarno.

Po sukcesie tego filmu jej kariera się rozpędziła – zagrała w wielu filmach i sztukach na deskach moskiewskich teatrów. Najbardziej znana jest z roli w filmie Piotra Todorowskiego „Romans polowy” – kreacja Wiery przyniosła jej Srebrnego Niedźwiedzia dla najlepszej aktorki na 34. MFF w Berlinie.

Została odznaczona m.in. Orderem Zasług dla Ojczyzny i tytułem Ludowego Artysty ZSRR.

Jedną z najpopularniejszych aktorek swojego pokolenia Gina Lollobrigida (La Lollo) zmarła 16 stycznia w Rzymie.

Studiowała na Akademii Sztuk Pięknych, w tym samym czasie utrzymując się z tworzenia i sprzedaży karykatur. „Nie chciałam być aktorką, nie znałam kina, kochałam rzeźbę i miałam piękny głos” – wspominała po latach.

W wieku 20 lat wygrała konkurs Miss Włoch, co otworzyło jej drzwi do kariery. Zagrała w m. in. „Pieskim życiu” Mario Monicello, „Piękności nocy” René Claira, czy „Rzymianie” Luigi Zampy.

Podbiła też Amerykę. Zaprezentowała się na okładce pisma „Time” oraz zaliczyła wizytę w Białym Domu, w którym przyjmował ją wówczas prezydent Dwight Eisenhower.

W późniejszych latach sprawdziła się w roli reporterki. Swego czasu głośno było o jej dokumencie, który zrobiła, goszcząc kilkanaście dni na Kubie u Fidela Castro. W ostatnich latach artystycznymi wydarzeniami we Włoszech były wystawy jej rzeźb i rysunków oraz albumy fotografii.

Śmiech na zdrowie

Na rozprawie sędzia pyta oskarżonego:

– Dlaczego uciekł pan z więzienia?

– Bo, chciałem się ożenić!
– Ma pan dziwne poczucie wolności.

– Jaki prezent dałeś żonie z okazji rocznicy ślubu?

– Kupiłem wycieczkę na Cypr.
– A jaki prezent ona dała tobie?
– Pojechała.

– Dlaczego zerwałeś z Piotrem?
– Nie dawał mi tego czego oczekiwałam.
– A czego oczekiwałaś?
– Nie wiem. Nie dawał mi tego...

Kelner do gościa który usiadł przy stoliku:

– Proszę pana, ten stolik jest zarezerwowany.

– To proszę go zabrać i przynieść inny.

W stołówce w kolejce po zupę rozmawiają dwaj studenci:

– Masz jakieś wieści z domu?
– Niestety, ani złotówki.

Rozmawia urzędniczka z urzędnikiem:

– Ja zaczynam pracować dopiero po trzeciej kawie.

– A ile ich dziennie pijesz?
– Dwie.

Inspekcja w więzieniu:

– W tej celi siedzi nasz najzdolniejszy więzień - mówi naczelnik więzienia do przewodniczącego inspekcji.

– Dlaczego najzdolniejszy?
– Kiedy odsiadywał u nas swój pierwszy wyrok nie umiał czytać i pisać. Nauczaliśmy go, a teraz siedzi za fałszowanie dokumentów.

– Nie należy mówić „rasista”.
– Politycznie poprawnie jest „etnokrytyk”.

– Powiadają, że jeżeli chodzi o kobiety, jesteś specjalistą...

– A tam zaraz specjalistą, zwykłym użytkownikiem.

– Żona rozwiązuje krzyżówkę.
– Janusz, co jest na początku Pana Tadeusza?
– Akcyza.

Na lotnisku w Melbourne pasażer jest przepytany przez australijską celniczkę:

– Nazwisko?
– Smith.
– Narodowość?
– Brytyjska.
– Był pan karany?
– Przepraszam, nie wiedziałem, że to jest nadal wymagane.

Zaspany facet w hotelu rano odbiera telefon z recepcji:

– Czy zamawiał Pan budzenie na godzinę 6?

– Tak.

– To szybciotko, szybciotko, bo już 7.

W konfesjonale:

– Ojcie, wczoraj moja żona była tu na spowiedzi. Proszę mi powiedzieć czy ona mnie zdradza??

– To jest sekret spowiedzi mój synu. Idź z Bogiem, tylko nie drap drzwi rogami...

Rozmowa w sprawie pracy.

– Ile zna pan języków?
– Cztery.

– Proszę wymienić.
– Węgierski, francuski, włoski i angielski.

– Proszę powiedzieć coś po węgiersku.

– Guten tag.
– Ale to jest po niemiecku...

– To w takim razie znam pięć.

– Dziś przyszli do mnie Jehowi, otworzyła babcia

– I co?
– Po 30 minutach rozmowy się nawrócili.

9 771648 531003